

WP 3: «Διοικητικά εργαλεία και ενισχύσεις σε τοπικό επίπεδο»

1. Εθνικό πλαίσιο επενδύσεων σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Σκοπός του νέου νόμου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (νόμος 3468/2006 ΑΠΕ) είναι να απλοποιήσει τη διαδικασία για τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ελλάδα (χορήγηση αδειών). Σύμφωνα με το νέο αυτόν νόμο ένα το σημείο ισχυρού ενδιαφέροντος είναι το νέο σύστημα δασμολογίων τροφοδότησης ηλεκτρικής ενέργειας, εφαρμόσιμο για την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο δίκτυο της ΔΕΗ. Τα δασμολόγια για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από την αιολική ενέργεια, τη γεωθερμική ενέργεια, τη βιομάζα, τα αέρια που παράγονται στους χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και στις εγκαταστάσεις κατεργασίας υγρών αποβλήτων είναι από 0,07 έως 0,5 €/kWh (που ρυθμίζεται ετησίως σύμφωνα με τον πληθωρισμό ή/και τις αυξήσεις στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας).

Σύμφωνα με το νόμο 3175/2003 για τη γεωθερμία, η γεωθερμική ενέργεια χαρακτηρίζεται ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Οι διατάξεις του μεταλλευτικού νόμου χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευση της δυνατότητας γεωθερμικής ενέργειας. Για τα γεωθερμικά πεδία χαμηλής ενθαλπίας 25-90 °C αρμόδιο είναι η Περιφέρεια ενώ για τα γεωθερμικά πεδία υψηλής ενθαλπίας > 90 °C αρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το υπουργικό διάταγμα 1595/2004, εισάγεται ο όρος της διαχείρισης του γεωθερμικού πεδίου και η διαδικασία για την εγκατάσταση των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας εποπτεύεται από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Τα δύο οικονομικά εργαλεία που περιγράφονται παρακάτω, είναι τα μόνα διαθέσιμα οικονομικά εργαλεία, τόσο σε εθνικό όσο και περιφερειακό επίπεδο, για την ενίσχυση των επενδύσεων γεωθερμικής ενέργειας στην Ελλάδα.

1.1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" του Υπουργείου Ανάπτυξης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" (ΕΠΑΝ) του Υπουργείου Ανάπτυξης εντάσσεται στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Γ' ΚΠΣ) 2000-2006 και περιλαμβάνει μια δέσμη δράσεων και ενισχύσεων που έχουν ως στρατηγικό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής σύγκλισης της χώρας μας με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο επίκεντρο των δράσεων του ΕΠΑΝ βρίσκεται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε τομείς όπως οι νέες τεχνολογίες, η απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, το περιβάλλον, ο τουρισμός, σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού όπως οι νέοι, οι γυναίκες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και η χρηματοδότηση δράσεων εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη μεταποίηση, στον τουρισμό και στις υπηρεσίες.

Το ΕΠΑΝ αρθρώνεται σε 9 άξονες προτεραιότητας και 41 μέτρα, στα οποία εντάσσονται 134 δράσεις που αποτελούν εφαρμογή των αντίστοιχων πολιτικών στους τομείς παρέμβασης του προγράμματος.

Στη σημερινή του μορφή το μέτρο 6.5. προβλέπει ενισχύσεις σε ιδιωτικές επενδύσεις, συμπεριλαμβανόμενων και επενδύσεων των εταιριών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στους παρακάτω τομείς: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Εξοικονόμηση Ενέργειας και μικρής κλίμακας (<50Mwe) Σταθμοί Συμπαράγωγής Ενέργειας και Θερμότητας.

Στόχοι του προγράμματος

Το μέτρο αυτό παρέχει επιχορήγηση 40% της συνολικής αξίας επενδύσεων που χρησιμοποιούν τη γεωθερμική ενέργεια για παραγωγή ενέργειας. Οι ελάχιστες και μέγιστες αξίες επενδύσεων είναι 44 kEuro και 44MEuro αντίστοιχα.

Η μέγιστη τιμή επιλέξιμης δαπάνης για τη θέρμανση θερμοκηπίου κατασκευασμένου από γυαλί είναι 1.000.000 Euros/ εκτάριο ενώ για τη θέρμανση θερμοκηπίου κατασκευασμένου

από πλαστικό είναι 600.000 Euros/ εκτάριο. Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν κατασκευή νέας γεώτρησης και κατασκευή σωληνώσεων μεταφοράς υγρών.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων είναι: ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης, εξοικονόμηση συμβατικών μορφών ενέργειας, περιβαλλοντικές επιπτώσεις, κοινωνικές επιπτώσεις, αξιοπιστία και ωριμότητα της επενδυτικής πρότασης. Οι στόχοι του μέτρου, ποσοτικοί και ποιοτικοί, όπως επίσης και το αν πρόκειται για επένδυση μικρής, μεσαίας ή μεγάλης χρονικής διάρκειας, περιλαμβάνονται στην πρόταση. Συγκεκριμένα οι επενδύσεις εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας στην περιοχή της Θέρμης είναι μεσαίας χρονικής διάρκειας (10-15 έτη).

Για την υποβολή αίτησης για επιδότηση της επένδυσης, προαπαιτούμενο είναι η άδεια εγκατάστασης, που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή και ελέγχεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Πλεονεκτήματα του προγράμματος

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα"-Μέτρο 6.5. καλύπτει επενδύσεις και στις μεγάλες ελληνικές πόλεις, όπως η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη (αντίθετα ο Αναπτυξιακός Νόμος καλύπτει μόνο επενδύσεις στις μη αστικές περιοχές, και προβλέπει υψηλές επιχορηγήσεις για επενδύσεις στις παραμεθόριες περιοχές).

Μειονεκτήματα του προγράμματος

- Πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης.
- Συγκεκριμένοι όροι και περιορισμοί στο συνολικό ποσό επιχορήγησης.
- Το μέτρο αυτό είναι σε ισχύ για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

Επιπτώσεις σε επενδύσεις αιεφόρου ενέργειας

Κύριος στόχος των δράσεων στον τομέα Ενέργειας είναι να βελτιωθεί η συνεισφορά της ενέργειας ως εργαλείου αύξησης της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας με ταυτόχρονο σεβασμό των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων της χώρας. Οι προτεραιότητες του τομέα είναι οι εξής:

- Η ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού τόσο στην Ελλάδα, όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας υπόψη και την προοπτική της διεύρυνσης,
- Η διευκόλυνση της προσαρμογής του ενεργειακού συστήματος στις Οδηγίες της Ε.Ε., που αφορούν την απελευθέρωση του ενεργειακού τομέα,
- Η στήριξη της Ελληνικής οικονομίας, με στόχο την ικανοποίηση των στόχων της συνθήκης Κιότο, όσον αφορά τις εκπομπές αερίων στην ατμόσφαιρα και η προσπάθεια να ληφθεί υπόψη το περιβάλλον με ουσιαστικότερο τρόπο στην ενεργειακή πολιτική.

Όσον αφορά τις υποδομές, οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, έργα στο τομέα του φυσικού αερίου, την βελτίωση των υποδομών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, την υποστήριξη της λειτουργίας της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας και την αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, οι παρεμβάσεις του ΕΠΑΝ περιλαμβάνουν:

- Ενίσχυση Επιχειρήσεων στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαράγωγής και Εξοικονόμησης Ενέργειας
- Ενίσχυση Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ορυκτών πόρων

Οι προτεινόμενες εφαρμογές εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας συσχετίζονται άμεσα με επενδύσεις αιεφόρου ενέργειας. Θα χρησιμοποιήσουν το πιθανό διαθέσιμο γεωθερμικό πεδίο της περιοχής, θα προσφέρουν εξοικονόμηση των συμβατικών μορφών ενέργειας, θα ενισχύσουν την τοπική αγροτική οικονομία προσφέροντας προϊόντα πρώιμης ευδοκίμησης, όπως σπαράγγια. Επιπλέον εγκαταστάσεις spa θα προσελκύουν τουρίστες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και θα προσφέρουν νέες θέσεις εργασίας.

Στο μέτρο 6 του προγράμματος αντιστοιχούν 71.452.800 ευρώ, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχουν πληροφορίες για το ποσό, που προβλέπεται για επενδύσεις στη γεωθερμική ενέργεια.

Σύνδεση με κοινοτικούς Διαρθρωτικούς Πόρους

Το μέτρο 6.5 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ανήκει στο 3^ο πρόγραμμα - πλαίσιο και ισχύει μέχρι το τέλος του 2006. Το 4^ο πρόγραμμα – πλαίσιο ακολουθεί από το 2007-2013.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, εθνικούς και ιδιωτικούς πόρους.

Πληροφορίες

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» επισκεφτείτε την παρακάτω ιστοσελίδα:

http://en.antonistikotita.gr/epan/site/Home/t_section#

ή επικοινωνήστε με το Γραφείο Πληροφόρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ"

Ειδική Γραμματεία για την Ανταγωνιστικότητα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΑΝ

Γραφείο Πληροφόρησης Επιχειρησιακού Προγράμματος "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ"

Μεσογείων 56, 11527 Αθήνα

Ώρες λειτουργίας 09:00 - 17:00

Τηλ: 801 11 36 300

Fax: 210 74 50 883

Ή με το σημείο πληροφόρησης για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του υπουργείου Ανάπτυξης:

E-mail: gek@ypan.gr

1.2. Αναπτυξιακός Νόμος (Νόμος 3299/2004)

Ο Αναπτυξιακός Νόμος είναι ένα χρηματοδοτικό εργαλείο, μη συγκεκριμένου χρονικού ορίου για την υποστήριξη επενδύσεων στους τομείς:

A) παραγωγή ηλεκτρισμού

B) παραγωγή θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Γ) αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων και της ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια καύσιμα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Δ) εξοικονόμηση ενέργειας

Ε) συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού

Επιλέξιμες είναι επίσης οι επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες, στην προστασία του περιβάλλοντος, τον τουρισμό κ.α.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στόχοι του προγράμματος

Το ύψος της επιχορήγησης εξαρτάται από τη γεωγραφική περιοχή και στην περίπτωση της Θέρμης περιορίζεται σε 30% της συνολικής επενδυτικής δαπάνης, συν ένα επιπλέον 5% που προβλέπεται για τις νέες επιχειρήσεις (με χρόνο λειτουργίας μικρότερο από ένα χρόνο).

Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προβλέπεται επιπλέον επιχορήγηση 5%-15% ανάλογα με την περιοχή.

Η επιχορήγηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 20 εκατομμυρίων ευρώ ανά επένδυση και η μέγιστη διάρκεια της δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη. Εναλλακτικά αντί επιχορήγησης δίνεται η δυνατότητα 100% φορολογικής απαλλαγής για όλες τις γεωγραφικές περιοχές για την πρώτη 10ετία από την πραγματοποίηση της επένδυσης.

Η μέγιστη επιχορήγηση που παρέχεται είναι 55% συνολικής αξίας της επένδυσης.

Για την υποβολή αίτησης για επιδότηση της επένδυσης, προαπαιτούμενο είναι η άδεια εγκατάστασης.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος είναι ένα ισχυρό εθνικό εργαλείο, που στοχεύει πρωτίστως στην περιφερειακή ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών και περιοχών με υψηλή ανεργία, και χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος δεν έχει συγκεκριμένο χρονικό όριο και η ελάχιστη απαιτούμενη συνολική αξία της επένδυσης ορίζεται σε 1.000.000 ευρώ.

Πλεονεκτήματα του Νόμου

- Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος, ενεργός για την περίοδο 2007-2013, έχει ποιο απλές και λιγότερο χρονοβόρες διαδικασίες από τον προηγούμενο (ενεργό μέχρι το τέλος του 2006) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα.

- Είναι ενεργός για όλη την περίοδο (2007-2013).

- Μπορεί να εφαρμοστεί στις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς απευθύνεται σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μικρότερο από 2,5 εκατομμύρια ευρώ.

Μειονεκτήματα του Νόμου

-Το μόνο μειονέκτημα του νέου «Αναπτυξιακού Νόμου» (2007-2013) είναι ότι η υποβολή προτάσεων δεν έχει αρχίσει ακόμα κα δυστυχώς δεν προβλέπεται ν' αρχίσει πριν τον Ιούνιο του 2007.

Επιπτώσεις σε επενδύσεις αιεφόρου ενέργειας

Όπως και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα « Ανταγωνιστικότητα».

Σύνδεση με κοινοτικούς Διαρθρωτικούς Πόρους

Ο Αναπτυξιακός Νόμος χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και μεταξύ άλλων στοχεύει στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος, ώστε να εναρμονιστεί η χώρα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Πληροφορίες

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Αναπτυξιακό Νόμο επισκεφτείτε την παρακάτω ιστοσελίδα:

http://www.ggb.gr/el_ec_newsitem355.htm

ή επικοινωνήστε με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης:

E-mail: [ggb@ypa](mailto:ggb@ypa.gov.gr)

2. Αξιολόγηση του τοπικού πιλοτικού έργου ως προς τη συνεισφορά του στις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Περιγραφή του έργου & Εμπλεκόμενοι φορείς

Το έργο στοχεύει στην υλοποίηση επενδύσεων σε τρία διαφορετικά πεδία γεωθερμικών εφαρμογών:

1. Υπεδάφια θέρμανση «ανοιχτών» και θερμοκηπιακών αγροτικών καλλιεργειών (ντομάτες, σπαράγγια, κ.ά.).
2. Θέρμανση του κολυμβητηρίου Ολυμπιακών διαστάσεων, που σχεδιάζεται να κατασκευαστεί στο Δήμο Θέρμης.
3. Εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών για τουριστικούς και θεραπευτικούς σκοπούς.

Ο ρόλος του προγράμματος είναι ο συντονισμός των φορέων και ομάδων, που εμπλέκονται στην αξιοποίηση της γεωθερμίας, όπως αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, αγροτικοί συνεταιρισμοί και ο σύνδεσμος ιαματικών πηγών, ώστε να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις με χρήση των υπαρχόντων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Οι φορείς που θα εμπλακούν στο πρόγραμμα είναι:

1. Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Μελετών (ΙΓΜΕ)
2. Τοπικοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί
3. Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)
4. Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών
5. Τμήμα Γεωλογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
7. Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
8. Δήμος Θέρμης
9. Ελληνο-Γερμανικό Επιμελητήριο

Στόχοι του προγράμματος

Κύριος σκοπός του προγράμματος είναι η αξιοποίηση των διαθέσιμων νομοθετικών και διοικητικών εργαλείων για την υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας.

Επιπτώσεις σε επενδύσεις αιεφόρου ενέργειας

Οι προτεινόμενες εφαρμογές εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας συσχετίζονται άμεσα με επενδύσεις αιεφόρου ενέργειας. Θα χρησιμοποιήσουν το πιθανό διαθέσιμο γεωθερμικό πεδίο της περιοχής, θα προσφέρουν εξοικονόμηση των συμβατικών μορφών ενέργειας, θα ενισχύσουν την τοπική αγροτική οικονομία προσφέροντας προϊόντα πρώιμης ευδοκίμησης, όπως σπαράγγια. Επιπλέον εγκαταστάσεις spa θα προσελκύουν τουρίστες

καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και θα προσφέρουν νέες θέσεις εργασίας. Επιπλέον θα συνεισφέρει σε μία καινούρια μέθοδο θέρμανσης του κολυμβητηρίου Ολυμπιακών διαστάσεων, που σχεδιάζεται να κατασκευαστεί στο Δήμο Θέρμης.

Συνεισφορά στην αντιμετώπιση των εμποδίων σε τοπικό επίπεδο

Τα εμπόδια και οι δυσκολίες, που αντιμετωπίζουν τα επενδυτικά σχέδια σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνδέονται με τη γραφειοκρατία, την έλλειψη τεχνογνωσίας και χρηματοδοτικών εργαλείων και τη μη καλή επικοινωνία μεταξύ της δημόσιας διοίκησης και του επιχειρηματικού κόσμου. Το τοπικό πρόγραμμα θα διευκολύνει την ανάπτυξη τεχνογνωσίας και την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Αξιολόγηση της συνεισφοράς του προγράμματος όσον αφορά τους Διαρθρωτικούς Πόρους

Τόσο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα", όσο και ο Αναπτυξιακός Νόμος προβλέπουν τη χρήση πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την υλοποίηση των προτεινομένων επενδύσεων.

Σύνδεση με κοινοτικούς Διαρθρωτικούς Πόρους

Όπως και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα" και τον Αναπτυξιακό Νόμο.